

SENSE ALÈ

Ester Vendrell

Finks. Coreografia: Akiko Kitamura. Leni Basso Dance Company, Festival Casa Àsia, Mercat de Les Flors, 9 octubre de 2005.

L'espectacle presentat al Mercat de les Flors dins el Festival Casa Àsia el passat 9 d'octubre, va mostrar amb contundència la capacitat expressiva i de comunicació de la dansa i la contemporaneïtat japonesa en mans de la Leni Basso Dance Company, liderada per la coreògrafa Akiko Kitamura. Qui per error assistís al recinte a la recerca d'orientalisme i tòpics vinculats a Àsia, va xocar amb un espectacle voluntàriament fred, irritant i expressiu per l'extrema aposta tecnològica, maquinista i alienadora que en ella mateixa altera i que, per tant, és portadora de missatge. Un espectacle que per a uns podria ser una «oda al futurisme» i per a altres la plasmació d'una realitat evident.

Finks és un espectacle que parteix de la dansa com a art que articula diferents llenguatges al seu entorn (la imatge cinematogràfica, el treball de la llum, essencial per al clima, l'estructuració de l'espai dansat i la delimitació de l'espai escènic, juntament amb la música i el so digital; per tant, dansa i tecnologia) i sobrepasa les fronteres d'allò que és físic per esdevenir un espectacle visual i vivencial, dominat per les imatges d'una pantalla gegant que reproduïx dissenys creats, distorsions de la realitat, fotogrames i pensaments, i que aconsegueix amb els objectius de mostrar i fer sentir el ritual quotidià de l'home sotmès i fagocitat per la pressió del bombardeig tecnològic.

Tota una juxtaposició i un desplegament tècnic que, de la mateixa manera que als espectadors ens va deixar hipnotitzats i sense alè a les butaques, serveix de metàfora per evidenciar l'estat hipnòtic i alienat d'una societat (la japonesa) sustentada sobre aquests pilars tecnològics. L'estructura interna del treball plasma també el funcionament basat a cops d'*inputs*, de bombardeig, de superposició sense ordre, sense lògica racional interna, sense espai per a la reflexió, per a l'error, per a la pausa. En definitiva, un espectacle que més enllà de la vàlua artística destaca pel que té d'antropològic.

La concepció interna està basada en la juxtaposició i la conjunció de tres discursos que desemboquen en un: imatges (espectacle visual), coreografia (dramatúrgia de la composició coreogràfica), missatge (pes i efecte del bombardeig tecnològic sobre la ment, el cos i l'esperit humà).

Aquest missatge està perfectament explícit en el nivell del llenguatge del cos. Un moviment, perfecte, precís, ràpid, mecànic. Humà, perquè és fet pels homes, però inhumà perquè és portat a un límit extenuant, fatigant, que sobrepasa allò que és humanament suportable i que deixa sense alè, sense emoció.

La part coreogràficament física representada pels ballarins evoluciona progressivament des dels solos amb cadires fins a l'entrada progressiva dels diferents membres de la companyia que articulant duets, trios, quartets i quintets, tot dialogant amb la superposició de les imatges, a la pantalla, o a terra, tot delimitant l'espai vital, pren un ritme *in crescendo* infinit, fins al final de l'espectacle, que s'acaba amb la mateixa imatge de l'inici. Un cercle tancat, potser sense sortida?

Aquest llenguatge físic és proporcionalment ràpid, dur, elèctric i fluid com el ritme visual i ahora pla, i monòton per l'excés d'informació, de manera que queda desdibuixat i anul·lat, en la

seva mateixa contundència i pel mateix motiu: la falta de respir, de contrast d'espai mental i espiritual... I de nou l'absència de canvis de dinàmica, de qualitats de moviment, de parades llargues, malgrat moments de silenci musical, fan que es perdi voluntàriament aquesta humanitat que pot representar la part física de la dansa en el magma d'aquesta informació desbordada. Així, de nou la metàfora, la uniformització del gest com l'anul·lació de les individualitats.

El blanc i el negre, combinat en ombra, penombra i matisos de gris són els colors de l'espectacle i de la vida artificial i tecnològica interpretada per Basso. Els gris perquè és el color intermedi, l'estat d'ànim pla, que no deixa espai per a l'emoció, per a la poesia, per a la reflexió. Tan sols permet una petita concessió de vermell que arriba com aigua a l'oasi. Un oasi d'esperança que no sembla ser el final proposat ni albirat per la creadora, ans al contrari, un vertigen que finalitza en el mateix moment que acaba l'espectacle i que et permet reaccionar com qui desperta d'un mal son.

Leni Basso representa aquesta nova generació de coreògrafs contemporanis japonesos, igual que el seu company Saburo Teshigawara (que ja fa uns quants anys va presentar al mateix escenari del Mercat de les Flors, una proposta similar, *Nojject*), que en lloc de ser continuadors de la tradició moderna representada pel butoh, s'han vist influenciats per la internacionalització dels llenguatges postmoderns de la dansa, de tradició occidental i americana, i han sabut adaptar-lo a un context social i cultural propi, la moderna societat japonesa. La seva dansa i la seva companyia empra uns codis absolutament reconeixibles i globalitzats, que pel fet de venir d'Àsia ens aporten com a collita pròpia aquesta visió i reflex social tan desmesuradament sufocant i tecnològic.

UN JOC DE NENS

Xavier Sanfulgencio

Tot és perfecte. Dramatúrgia: Ignasi Duarte. Direcció: Roger Bernat. Escenografia, vestuari i il·luminació: Max Glaenzel i Estel Cristià. Ombra i il·lustracions: Sílvia Pereira. Música: Bizet, Catalani, Mozart, Puccini, Rameau, Verdi i Wagner (assessorament de Maria Lladó). Intèrprets i creadors: Carlota Bantulà, Nao Albet, Marcel Borràs, Manel Leal i Hekla Magnúsdóttir. Sala Fabià Puigserver del Teatre Lliure, del 29 de setembre al 2 d'octubre de 2005.

El dia que a Roger Bernat no li marxi una petita part del públic a mitja funció, de segur que patirà, fins i tot una crisi d'identitat. A *Tot és perfecte* també va succeir això, però resulta difícil creure que aquests patidors poc pacients ho fessin perquè s'hi sentissin provocats. Ja no es tracta d'això, és molt difícil crear polèmica avui dia en el teatre, tot té un límit i la línia de saturació de l'espectador pel que fa a sentir-se ferit ja ha estat ultrapassada fa molt de temps. Potser era un públic que es va equivocar de lloc, potser era una miqueta masoquista, només una miqueta, i volia veure si aquest espectacle de Bernat els agradava encara menys que l'anterior.

Però l'espectacle del qual vàrem poder gaudir a la sala gran del Teatre Lliure no sembla que